

DAVČNA OBRAVNAVA STAROSTNEGA KAPITALA OZIROMA POKOJNINE IZ ŠVICE

Pojasnilo DURS, št. 42105-86/2007, 16. 5. 2007

Zavezanec navaja, da se pokojninski sistem v Švici deli na prvi in drugi steber pokojninskega zavarovanja ter da sta obvezna. Sprašuje, kako je z obdavčitvijo t. i. starostnega kapitala iz švicarskega pokojninskega zavarovanja (drugi steber), ki ga prejme slovenski zdomec, ko se za stalno vrne iz Švice v Slovenijo. Zdomec, ki je v Švici delal in vlagal denar v obvezno pokojninsko zavarovanje, se ob izpolnjevanju določenih pogojev lahko odloči za izplačilo celotnega starostnega kapitala iz drugega stebra zavarovanja, od katerega se v Švici plača davek po stopnji 7 odstotkov. Če slovenski zdomec prijavi izplačilo starostnega kapitala v Sloveniji ter Švici pošlje potrdilo, da je od tega dohodka plačal davek v Sloveniji, lahko v Švici prejme povračilo davka na ta dohodek. Po informacijah, s katerimi razpolaga, mora slovenski zdomec v Sloveniji plačati 20 odstotkov davka na ta dohodek. Zanima ga, ali bo res plačal 20 odstotkov, kje mora prijaviti ta dohodek in kakšen je postopek. Pojasnujemo:

1. Rezidentski status

Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 59/06 – UPB4, 49/06 – ZVPSBNO, 69/06 – odločba US; v nadaljnjem besedilu: ZDoh-1), ki se je začel uporabljati 1. 1. 2005, in Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 117/06; v nadaljnjem besedilu: ZDoh-2), ki se uporablja od 1. 1. 2007, določata, da je rezident Slovenije zavezan za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki imajo vir v Sloveniji, in od vseh dohodkov, ki imajo vir zunaj Slovenije. Rezidenti Slovenije so tako že od leta 2005 zavezani za plačilo dohodnine po t. i. **»načelu obdavčitve po svetovnem dohodku«**, kar pomeni, da so obdavčeni z dohodnino za vse dohodke, ne glede na to, ali jih dosežejo v Sloveniji ali zunaj nje, nerezidenti pa od vseh dohodkov, ki so doseženi v Sloveniji.

Davčna obveznost posameznika je torej odvisna od njegovega statusa (rezident, nerezident). Fizična oseba se šteje za rezidenta Slovenije (za davčne namene), če je izpolnjeno kateri od teh meril (npr. ima uradno prijavljeno **stalno prebivališče** v Sloveniji, ima svoje **običajno prebivališče** ali **središče svojih osebnih in ekonomskih interesov** v Sloveniji, je v kadarkoli v davčnem letu prisoten v Sloveniji **več kot 183 dni**). Če fizična oseba po nobenem od navedenih meril ni prepoznana kot rezident, se šteje za nerezidenta Slovenije (za davčne namene).

Ker iz navedb izhaja, da se bo slovenski zdomec za stalno preselil v Slovenijo, pojasnujemo, da se bo štel za **rezidenta Slovenije** (za davčne namene), zato bo zavezan za plačilo dohodnine po načelu obdavčitve po svetovnem dohodku.

2. Davčna obravnava dohodka t. i. »starostnega kapitala oziroma pokojnine iz drugega stebra švicarskega pokojninskega zavarovanja« skladno s slovensko davčno zakonodajo (tj. ZDoh-2)

Navaja, da se bo v konkretnem primeru slovenski zdomec odločil za izplačilo celotnega starostnega kapitala oziroma pokojnine iz drugega stebra pokojninskega zavarovanja v Švici in tam plačal davek po stopnji 7 odstotkov.

Tretji odstavek 40. člena ZDoh-2 določa, da se pri presoji, ali je dohodek iz prvega odstavka tega člena (tj. dohodek, prejet na podlagi **obveznega** pokojninskega in invalidskega zavarovanja, **obveznega dodatnega** pokojninskega in invalidskega zavarovanja in **prostovoljnega dodatnega** pokojninskega in invalidskega zavarovanja), ki je prejet iz tujine, pokojnina, za ta zakon smiselno uporabljajo predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju v Sloveniji.

Ker gre v konkretnem primeru za izplačilo t. i. starostnega kapitala oziroma pokojnine iz

drugega stebra pooblaščne švicarske institucije oziroma za švicarsko pokojnino iz obveznega pokojninskega zavarovanja, pojasnujemo, **da se ta dohodek tudi skladno z ZDoh-2 šteje za pokojnino.**

3. Davčna obravnava pokojnine skladno z mednarodnimi konvencijami o izogibanju dvojni obdavčitvi

18. člen Konvencije med Republiko Slovenijo in Zveznim svetom švicarske konfederacije o izogibanju dvojnega obdavčevanja v zvezi z davki na dohodek in premoženja (Uradni list RS – MP, št. 15/97; v nadaljnjem besedilu: konvencija) določa, da se v skladu z drugim odstavkom 19. člena pokojnine in druga podobna nadomestila, ki se izplačajo rezidentu države pogodbenice (Slovenije) za preteklo zaposlitev, **obdavčijo samo v tej državi (tj. v Sloveniji).**

Drugi odstavek 19. člena določa:

- a) vsaka pokojnina, ki je plačana s sredstvi ali iz sredstev skladov, ki jih je oblikovala država pogodbenica ali politična enota ali njeni organi lokalne uprave za posameznika v zvezi z opravljenimi storitvami za to državo ali politično enoto ali organ njene lokalne uprave, se obdavči samo v tej državi (tj. v Švici);
- b) vendar pa se taka pokojnina obdavči samo v drugi državi pogodbenici (v Sloveniji), če je posameznik rezident in državljani te druge države (tj. Slovenije).

Iz navedenih določb izhaja, da se pokojnine in druga podobna nadomestila, ki se izplačajo za preteklo zaposlitev, obdavčujejo **»samo« v državi rezidentstva prejemnika dohodka** (torej samo v Sloveniji, če so izplačane rezidentu Slovenije).

Torej, če se bo slovenski zdomec ob izplačilu starostnega kapitala iz obveznega pokojninskega zavarovanja štel za rezidenta Slovenije, pripada Sloveniji tudi skladno s sporazumom **izključna pravica do obdavčitve pokojnine**, ki bi jo na podlagi prejšnje zaposlitve prejemal iz Švice.

4. Odgovori na konkretna vprašanja

K 1:

V zvezi z vprašanjem, ali bo slovenski zdomec, ki se bo za stalno preselil v Slovenijo, moral plačati davek po stopnji 20 odstotkov, pojasnujemo:

Skladno s prvim odstavkom 81. člena ZDoh-2 se pod obresti šteje tudi dohodek iz življenjskega zavarovanja. Tretji odstavek 81. člena določa, da se za dohodek iz življenjskega zavarovanja štejeta tudi dohodek iz **dodatnega pokojninskega zavarovanja**, sklenjenega po pokojninskem načrtu, ki **ni vpisan** v poseben register, in dohodek iz **prostovoljnega pokojninskega zavarovanja**.

Glede na to, da je na podlagi navedb mogoče ugotoviti, da bo t. i. starostni kapital izplačan kot dohodek iz drugega stebra, tj. iz **obveznega pokojninskega zavarovanja pooblaščne švicarske institucije**, ne pa kot:

- dohodek dodatnega pokojninskega zavarovanja, sklenjenega po pokojninskem načrtu, ki ni vpisan v poseben register, oziroma
- ne kot dohodek iz prostovoljnega pokojninskega zavarovanja;

pojasnujemo, da se t. i. starostni kapital ne šteje za obresti po tem členu in se zato tudi ne obdavči po stopnji, ki sicer velja za obresti*, temveč je to **pokojnina**, zato se obdavči po stopnji iz progresivne dohodninske lestvice (**16 odstotkov, 27 odstotkov ali 41 odstotkov**).**

Dohodninska obveznost slovenskega rezidenta, ki prejema tujo pokojnino, pa je odvisna tudi od višine vseh prejetih dohodkov in priznanih olajšav (splošna olajšava, olajšave za vzdrževane družinske člane, olajšava za dopolnjenih 65 let ...)***.

K 2:

Na vprašanje, kje mora zavezanec prijaviti dohodek, prejet iz Švice, ter kakšna sta postopek in obrazec, odgovarjamo:

Kadar z dohodnino obdavčljiv dohodek izplača oseba, ki ni plačnik davka (npr. tuja pravna oseba), mora zavezanec tak dohodek sam napovedati zaradi odmere akontacije dohodnine v Sloveniji. Akontacijo dohodnine od dohodka iz zaposlitve – pokojnine, ugotovi davčni organ na podlagi napovedi zavezanca z odločbo.

V konkretnem primeru mora zavezanec pri pristojnem davčnem organu že **med letom** vložiti **napoved za odmero akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve (dohodki iz delovnega razmerja, pokojnine)**.**** Davčni zavezanec rezident mora za prvič prejeti dohodek iz delovnega razmerja ali pokojnino vložiti **v sedmih dneh** od dne pridobitve tega dohodka.

Rezidenti Slovenije, ki prejemajo dohodke iz tujine, jih morajo napovedati **tudi v letni napovedi** za odmero dohodnine.

* Obresti se v letu 2007 obdavčujejo po stopnji 15 odstotkov, od leta 2008 dalje pa po stopnji 20 odstotkov.

** Stopnje dohodnine za davčno leto 2007:

Če znaša neto letna davčna osnova v €		znaša dohodnina v €
nad	do	
	6.800	16 odstotkov
6.800	13.600	1.088 + 27 odstotkov nad 6.800
13.600		2.924 + 41 odstotkov nad 13.600

*** Višina olajšav za leto 2007 je objavljena na spletni strani Davčne uprave Republike Slovenije: [Lestvica za odmero dohodnine in olajšave za leto 2007](#).

**** Obrazec medletne [napovedi za odmero akontacije dohodnine](#) je kot priloga 1 objavljen v Pravilniku o obrazcih za napovedi za odmero akontacije dohodnine in o obrazcih za napovedi za odmero dohodnine od dohodka iz kapitala (Uradni list RS, št. 138/06) in ga najdete tudi na spletni strani Davčne uprave Republike Slovenije.